

El Gironès

Any I

BIBLIOTECA PÚBLICA
GIRONA

Núm. 1

Redacció i Administració:

PLAÇA INDEPENDENCIA, 18. — Ent.

Diumenge 13 de Febrer de 1916

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Girona, trimestre. . . . 1'50 ptes.
A fora 2'00 »
Numero solt 0'10 »

AHIR I AVUI

No fa molt temps que en aquesta ciutat s'hi publicava «Lo Gironès», que sortí setmanalment una colla d'anys i diàriament una temporada, sospenent després la seua publicació. Des de avui tornarà a figurar son nom entre la premsa gironina, apareguent, si Deu vol, cada setmana.

La mateixa idealitat, la mateixa fe i el mateix patriotisme d'abans, traspasarà de nou per aquestes planes al reanudar-s' en la publicació.

Som els mateixos: enamorats de una Causa santa, lluitadors de l'exercit de la Patria. Som els d'abans i els d'ara. Dels d'abans molts hi son encara; d'altres n'hi han que han traspassat ja la llinda de l'Eternitat i els qui no hi col·laboren activament, veuen, perxó, amb goig la nostra empresa. Els d'ara som el jovent d'una nova generació que ha assaborit ja queleòm de la lleu que ells plantaren i que l'escalf de la Patria renaixent ha fecundat.

L'ornem a la palestra per a obeir un manament imperatiu de nostre consciència. Tenim un ideal en el cor i hem ofrenat nosres energies en l'altar de la Patria. Devant de tants enemics, conscients e inconscients, de dins i de fora, com encara té la nostre idolatrada Catalunya, avergonyits per tanta ignorancia supina com encara existeix, volém fer sentir nostre veu i catequitzar als que ignoren i obrir horitzons de llum als qui viuen en la fosca.

L'ideal Catalana serà nostre senyera; la politica que seguirem per a conseguir aquest ideal serà la del Regionalisme, que té desenrotll orgànic dins la «Lliga Regionalista».

Nostra propaganda anirà adreçada a fer vibrar els cors en senti-

ments d'amor vers Catalunya i les característiques glorioses e immortals de nostre niçaga. La fesomia de nostre poble la marcarem a través de sa lluminosa historia, despullant-la de tot el que l'ha enlletgida i desnaturalitzada i retornant-li la frescor i ufana de tot el que l'ha feta propia i clarament definida. Anirém seguint, gojosos, l'esplèndida volada que va prenent la Ciència Catalana, l'avenc en l'Art, en l'industria, en totes les coses de l'esperit, en el progrés material de nostra Terra.

Volém constituir l'expressió escrita de les palpitations de la vida gironina que aportin vitalitat a les generals que bategan en el cor de la Catalunya ascendenta. Volém ser una floració local en el bell jardí de la Patria rediviva, de la Catalunya imperialista que somniem.

Nostre entusiasme és gran i l'entusiasme és lluita... i lluitarem. Nostre esperit assedagat d'expansió patriòtica, anhelós de trobar en tot català una ànima pariona, cercarà tots els mitjans per a portar el convenciment en als que dubten o desconeixen. Nostre amor no tindrà fites pels germans de Patria, per més que no sentin llur cor arborat com el nostre. Però nostre fuet, nostre vergassada, nostre clam lliberador no tindrà compassió i retrunyirà amplement contra els qui conscientment o inconscient posin obstacles o s'adormin, deturant el moviment ascensional de la Patria.

I amb l'ajuda de Deu i la companyia dels bons, acomplirém la nostre tasca.

Ara, que ja sabeu qui som, Gironins:

¡Deu vos guard!

¡Visca Catalunya!

en terres no castellanés, en terres que, com Catalunya, Valencia, Balears, Basconia y Galicia, tenen idioma propi tan honorable, tan gloriós, tan digne de estimació y respecte, ab tant dret a la vida, en totes les seves manifestacions, com el castellà.

Ni hi ha cap rahò, no hi ha cap dret per a concedir al castellà l'irritant preferència y exclusiva que preté l'Academia.

Les altres tres llengües espanyoles —vasch, català y gallech— no son dialectes o variants del castellà, com afirma l'ignorancia y la passió, ni son cap obstacle per a l'esplendor de la llengua castellana ni per a l'unitat y grandesa d'Espanya. La Historia proclama ben alt que el sigle d'or de la castellana literatura, y l'època culminant del poder y hegemonia europea d'Espanya fou precisament el sigle XVI, quan tots els idiomes espanyols disfrutaven dels mateixos drets y prerogatives, quan se havia d'inventar encare l'absurda y odiosa teoria de que el més modern dels idiomes espanyols haja d'esser l'únich oficial.

Precisament desde que aytal injusta pretenció ha volgut plantejarse, s'ha anat eclipsant l'esplendor de la literatura castellana y juntament ab ella s'ha eclipsat també el poder d'Espanya, que ha vist despendre-se de sa corona totes aquelles extensíssimes regions de l'Amèrica septentrional, meridional y central, a les que, per a servarles ben unides a la Metròpoli, se 'ls hi havia imposat el castellà. ¡Oh eficacia de l'imposició d'una llengua per a unir y agermanar pobles diferents!

L'Academia no sols tanca els ulls a lo passat, sinó també al present. Aquells senyors de la limpia, fija y da esplendor no s'han enterat encare que als Estats Units, a Austria-Hungria i a la fins ahir florent Bèlgica hi ha pluralitat de llengües oficials sens perjudici de la evident prosperitat y unió dels referits estats. El concepte simplista y primitiu que encare serve de la societat política, causa principal de que s'haja anat disgregant l'immens imperi colonial que un dia tenia Espanya, no 'ls deixa capir una organissació de pobles sobre la basa de l'equitat y mutual consideració y respecte.

Més que 's desenganyi l'Academia, y el Ministre y el Govern. Els catalans de avuy no se resignaràn pas a veure arconada la propia llengua, y lo mateix farán, segurament, els vascons y gallechs. Com més ells persegueixin nostra gloriós parla, més l'estimarem, y ses escames no tindràn altra virtualitat que la de fernos antipática la llengua imposada. Avuy tenim massa consciencia de nostra personalitat y dignitat per a resignarnos a la inferioritat y a la desconsideració que implica no poder usar arreu la llengua que Deu ens ha donada, y malgrat totes les anticuades lleys o Rs. Os. el sentiment de Pàtria, en el Dret Natural solidat, ens farà

volguer sempre parlar la llengua d'aquells savis que ompliren l'univers de llurs costums i lleys; la llengua d'aquells forts que acataren els reys, defengueren llurs drets, venjaren llus agravis.

J. P.

COMENTARI

Cap el cim

El caminant que empren coratjosament l'ascensió a la montanya, sigui avui el nostre exemple.

Com el caminant fem recopilació d'activitats i energies; com ell procurém proveir-nos de tots aquells medis que poden facilitar-nos el camí.

Pensem en que la pujada es llarga i difícil; que la ruta està sembrada de pedres cantelludes, que torturarán els nostres peus.

Pensem en que potser deixarém un rastre de sang derrera nostre, i que potser també deixarém esquinços de roba en els esbarzers del marge.

Pensem en que precisa una gran serenitat per bordejar esclerxes profundes, abims obscurs. Pensem en la necessitat de revestir-nos d'energia, per a apartar a un cantó els obstacles que s'oposarán a nostre pas. Pensem que haurém de proveir el buirac de sagetes per a defensar-nos de les escames dels enemics que 'ns prepararán emboscades.

Pró a mida que irém dominant difícilts, vencent obstacles i allunyant els atacs dels adversaris, a mida que irém ascendint, sentirem el reconfort del aire puríssim i sanitos de les regions més altes, i a nostres ulls irá descobrint-se més espai, terres més amples, paisatjes més ensiadors.

Nou coratje ens invadirá i ens sentirem més forts.

Ir-em ascendint i grans caudals de llum amaran el nostre ser i ens sentirem plens d'amor a lo que 'ns volta i generosos sentiments omplenarán la nostra ànima.

Per fi entre noves visions esplendoroses, veurém el cim com s'apropa. Tindrem nous ardiments i noves ansies; aleshores ja serán febles tots els contratemps que 'ns assaltin i somriurem optimistes pertots els passats.

Arribarém a dalt, laçats i cuberts de nafres; sentirem un gran defalliment pensant en la solitud que 'ns volta.

Pró no será aixís. La consecució del ideal, portará a sostenir la nostra feblesa, a la mateixa Catalunya, que amorosa i tendra com a mare, ens recullirá en sos braços. ens farà descansar en la seva falda.

Amb ungüens i balsams odorants irá curant les ferides rebudes en el camí de la vida... i nosaltres plens d'una gran consociació irém obrint els ulls i ja del tot reconfortats començarem a viure amb tota l'intensitat, el triomf del ideal viu de la Patria....

PONS

El Dr. Joseph Torras y Bages

No ignoren pas la fatal nova els nostres llegidors. ¡El Sr. Bisbe de Vich, Ilm. Torras y Bages ha mort! A. C. S.

Després de curta malaltia que posá mes de relleu les sólides virtuts del ilustre malalt l'irresistible dalla de la mort

: L'ACADEMIA DE LA LLENGUA CASTELLANA : CONTRA LES ALTRES LLENGUES ESPANYOLES

«Déjese de traer a cuento la lengua española, frase malsonante y rara vez oída de nuestros clásicos, que se preciaron siempre de escribir en castellano. Tan española es la lengua catalana como la castellana o la portuguesa.»

Menendez Pelayo, la Ciencia espanyola, vol. II pag. 292, edició 3.^a

Si el Sr. Maura hagués tingut present aquestes paraules del més ilustre dels acadèmics que ha tingut la llengua castellana, y, sobre tot, l'amor y respecte que el gran Poligraf castellà sentia per la llengua nostra, no haguera pas enviat al Ministre d'Instrucció pública la comuni-

cació del 26 del passat janer, que tan merescudes censures y protestes està aixecant en tots els territoris no castellanés.

No s'explica que el Sr. Maura, mallorquí, y cap del partit conservador haja demanat a un Ministre lliberal com el senyor Burell que fassi enmudir a totes les llengües no castellanés vives y parlades a Espanya, dexant-les usar solament, ¡oh ridícula generositat! en l'intimitat de la llar o en la despreciada cleda de quatre literats provincians. L'Academia de llengua castellana encarregada de vetllar per a la conservació y puresa del castellà y de la seva difusió, no deu, no pot desitjar ni demanar la seva imposició violenta

segà aquella preciosa vida septuogenària, deixant glassat aquell front que tanta saviesa ostaticava, y parant per sempre les bategades d'aquell gran cor que tan intensament estimava a Deu y a la Pàtria.

La Diócesis de Vich plora desconfidada l'irreparable pèrdua del amantissim y aymadíssim Pastor, y ab ella plora també Catalunya, Espanya y l'Església tota, que tenia en el Sr. Bisbe de Vich un dels mes insignes Prelats, dos voltes pública y excepcionalment honorat per la Seu Apostòlica, en les persones de Pius X y de Benet XV, al llohar y exaltar, per insòlita manera, dos de ses famoses *Pastorals*.

Els bons catalans, en especial, els catalans conscients, tenim particulars motius de condol, car ab ell hem perdut l'espíritual Capdevanter, l'expert Orientador y ferm Encoratjador en la no fàcil tasca de reivindicar els drets de nostra Terra. I es que el Sr. Bisbe de Vich era ensempls el Bisbe de tots els catalans qui no restaran indiferents davant dels infortunis y vexacions de la Pàtria. Des de que fou elevat a la Seu Vigatana, per exponenti y universal plebiscit, el preclar autor de *La Tradició Catalana* fou considerat com el continuador de l'obra d'aquell il·lustre antecessor seu y fundador de Ripoll, com el Pare, Mestre y Guia de la Catalunya renaixenta, aixís com Oliva ho fou de la Catalunya naixent.

Ni el temps ni l'estat de nostre esperit ens permet perfilar tan sols la magna silueta del Bisbe Torras, qui, com a sacerdot, com a bisbe y com a bisbe català, no sols de naixensa, sino, lo qu'és principal, d'enteniment y de cor, per ser virtuts personals y per les admirables ensenyances que escampá arreu en llibres, discursos, folletons y en ses magnífiques *Pastorals*, rublertes de doctrina sòlida y original alhora, seguirá essent en els temps a venir, un exemple, un espill y un estímul. Per avuy ens limitem a associar-nos al general condol y a dedicar, y demanar a nostres llegidors, per si l'hagués de menester, una oració pera l'ànima del gran Bisbe y gran Patrici que acabem de perdre.

R. I. P.

J. P.

AGRE-DOLÇ

Buscant un símbol que vingui a resumir la norma que ha de regir aquesta Secció, el trobem encarnat d'una manera admirable en l'*abella*.

El seu brunzir incesant expresa l'inquietut del nostre esperit i el nostre afany de laboriositat. Com ella sentim necessitats de cohesió i companyerisme, i sabem estimar les flors que es cosa bella i esperitual.

Al igual que l'*abella*, tindrem agulló per a defensar-nos i per a atacar si convé, encara que les nostres fiblades vagin plenes de consideració i respecte a tot lo que sigui intangible i sagrat, com ho és l'honor dels homes.

Prò també malgrat l'agulló de l'*abella*, pensem per consolar a qui pugui deplorar-ho, que sabrem produir cera que il·lumini i mel que dolcifiquei els dolors i contratemps de la vida.

Perxò intitolém aquesta secció «Agre-dolç» perquè en ella hi haurán coses agres i coses dolces per als nostres sentiments i de lloança per als qui les realitzin. Nostre pler més íntim seria que tot pogués ser dolç com la mel de les abelles prò ens temém que moltes vegades haurá d'esser agre i fiblant com l'agulló, perquè desgraciadament, campen molts qui fan mofa i escarni de nostres ideals sacratissims.

La *boutade* del senyor Royo Villanova al Senat, contra la llengua catalana, ha tingut imitadors.

Altre vègada les velles desferres centralistes, com sempre plenes d'*hidalgia*, han llençat al vent els seus dicteris contra Catalunya, inspirats en odis que covaven secretament. Rencunies implacables, que semblaven oblidades, han rellollat, proclamant dogmes ja caducs. I amb espasmes i escarafalls, han retret tot un diccionari de termes anacrònics. Les exelsituts de la llengua castellana sobre les altres parles hispanes, les bastardies d'idiomes vius; les invocacions a la *sagrada unidad de la Patria*, tornen a estar al ordre del día.

El senyor Maura des de la Presidencia de l'Academia Espanyola, tan plena d'arcaïsmes, teatralment com en totes les coses d'aquell, ha vingut a renovar el despit d'antigues concupiscencies.

I el gest del senyor Maura, ha sigut olímpic, condemnant a la llengua catalana, com altre Prometeu, a restar per sempre encadenada per haver tingut l'atreviment d'encendre el foc que ha de vivificar la resurrecció de l'ànima de la raça.

Prò en mitg de tot, mentres Catalunya alça airadament el seu clam d'indignació i de protesta nosaltres comencem ja a trobar atenuants al acte del senyor Maura.

Al home que allunyat de la vida real, encara que aspiri a una obra de govern, arriba al punt de sapiguer mostrar-se digne dels arres sentimentals del símbol de la raça castellana, i que sab escriure coses com aquella curiosíssima contesta al pintoresc telegrama de la «Peña A'eneo», an aquest home bé podem otorgar-li uns punts d'indulgencia, bé podem fer-li mercé d'atenuar un xic el senlit de la seva obra.

Diario de Gerona en la seva editorial del dimars, retreu el maurisme local, la seva desorientació i la manera absoluta de criteri en l'actuació que porta a cap.

Sempre desentonant de la realitat, surt amb estirabots que donen un concepte tristíssim del seu valer com a partit polític.

Prò nosaltres ens permetem una observació al cofraredegà. I ha coses que preses en serio resulten fóra de tò i sempre ineficaces; una d'aquestes coses és a Girona l'estol del maurisme.

El maurisme gironí tan plé d'ineditats, tan mancat de solvencia política, vé a actuar com una mena de *bufó*, desempenyant en aquest concepte un paper lluidíssim.

Sobre el maurisme gironí hi pesa doncs una llosa de mort. El maurisme gironí és la víctima expiatoria de les ments humorístiques.

Es curiós lo que está passant en el sí del partit lliberal de Girona.

Des de que vingué la credencial d'Alcalde de R. O., que era per a algú una esquela mortuoria, el revol a base de menudes envejetes es la norma de la seva actuació per part dels despitats.

Al haver-ne esment, gairabé tothom ha restat plé d'admiració i sorpresa, car no's compren que hi hagi persona que sembli vulgui afanyar-se en demostrar ansies desmesurades i que alhora vulgui fer patent una gran simplicitat d'intel·lecte.

Es aquest el cas del senyor Bassols i companyia, que acata els seus (?) dictats. Per ells no existeix ni la moderació o comediment, ni aqueil elemental senit de disimulo polític, que vé a salvaguardar la correcció i la politesa en el procedir.

Actituts semblants, justifiquen els conceptes de l'opinió, que sab apreciar els mereixements dels homes públics. I posa al senyor Bassols i demés, a la mateixa altura que els nostres maurins, uns i altres amb el mateix denominador comú, uns i altres objecte dels somriures més

expressius de tots els ciutadans que tenen consciencia de les coses.

Potser seria oportú recordar que els caiguts en una llecuna pantanosa, com méa esforços fan, més s'enfonzen.

No tenim prou espai per a reproduir l'article que, en son últim número, dedica l'«Heraldo de Gerona» a descalificar el partit lliberal de nostra ciutat.

Recomanem la seva lectura a tots els ciutadans perquè en éll hi veurán una dissecció perfecta del mateix, molt millor que la que nosaltres, qui sols el coneixem externament, podríem fer-ne.

Llegir-lo i sentir una repugnancia instintiva es tot hui. S'evidencia desseguida la descomposició en que cauen els partits, formats en els motllos vells, i en els que sols hi viu un personalisme estèril i un servilisme denigrant als polítics centralistes que deturen l'engrandiment de la Patria.

Nosaltres hem tornat a la brega perquè sentíem la necessitat de combatre als qui s'oposen a la consecució de les reivindicacions catalanes. Nostre desig es que Girona sigui una de les poblacions que més contribueixi al renaixement polític i cultural de Catalunya. Un dels obstacles que hi han és l'actuació dels lliberals gironins. Contra d'ells haurem desgraciadament de lluitar. Però, si ho fan aixís, tindrem quasi tota la feina feta.

Perquè una escomesa més virulenta, més sagnanta, més convincent, nosaltres no podríem pas fer-la. Ells mateixos se treuen els drapets al sol i nosaltres el estalviar-nos la feina no haurém de fer més que aplicar-li l'aforisme jurídic: a confessió de part relevació de prova.

Queda ara plenament demostrat que el partit lliberal local se divideix al menys en tres grups i que será el predominant *aquell en el que hi han més persones de seny i menys odis anti-catalans*.

El que queda més isolat és l'antic-quefe del rourisme, qual caciquisme avui ja, sòrtosament, ben enterrat en nostres comarques, an el qui podrén dir-li políticament parlant i adoptant la llengua del seu *organillo* en la premsa:

¡Que solos se quedan los muertos!

Centre Catalanista

Sopar aniversari.—Com cada any el «Centre Catalanista», celebrarà l'aniversari de la seva fundació, amb un sopar íntim que tindrà lloc avui diumenge a les nou del vespre, en el seu hostatge social. Alhora se festejarà, la re-aparició de EL GIRONÉS que amb l'ardiment d'una joventut vigorosa plena d'idealitat, vé a lluitar per la causa sacratíssima de Catalunya, entre les files del «Centre» i de la «Lliga Regionalista».

L'inscripció al dit apet, está activant-se rapidament, arribant a un gròs nombre d'inscrits.

El banquet el servirà la «Casa Barris», cà la Quima, amb la cura i esplendidesa en ella característica.

Política.—Per a dissapte al vespre, están convocades la Comissió d'Acció Política i la Junta Directiva del «Centre Catalanista».

Sabem que's tractaràn assumptes de gran importancia per la vida i desenrotllo de la nostra entitat.

Se parlarà amplemment de les properes eleccions generals, i a l'hora del brindis del apet, el President senyor Marqués de Camps farà interessants revelacions, relatives a la política regionalista a Girona i en sa *provincia*.

Tot això fa esperar que el dit acte vestirà aquest any més importancia i solemnitat, alhora que será de resultats pràctics ben immediats i extraordinaris.

Conferencies.—En la derrera Junta

Directiva, va acordarse la celebració d'una serie de Conferencies, que's donaràn en el local del «Centre Catalanista».

La primera d'elles, la data de la qual se ficará oportunament, irà a càrrec de nostre dilecte amic i company, el professor de l'Escola Normal de Mestres, En Joan Gomis Llambias, que disertará sobre l'interessantíssim tema: *Els dos es-perits ibèrics*.

Telegrames.—Amb motiu de la comunicació del President de l'Academia Espanyola, senyor Maura, el «Centre» vá enviar-li un valent telegrama de protesta.

Aixís també n'envià un altre de sentidíssim en motiu de la mort del gran Bisbe de Catalunya Dr. Torras i Bages. Per aquest motiu i per la mort també del soci Mn. Roquet Falmar, vá onejar a mix pal dos dies seguits la nostra bandera.

A cà la Ciutat

Un amic nostre sempre que se'n vá a la sessió de l'Ajuntament, diu: «m' en vaig a comedia». Desgraciadament té força raó. Hi han sessions que veritablement fan riure, per la forma irrisoria com se desenrollen els debats. Alguns dels regidors a casa llur potser desempenyen bé el seu paper, en la botiga o en el negoci, però en els escons municipals no hi fan més que un paper ridícul.

La culpa la té el còs electoral que no sab escullir els seus candidats. Però d'aquesta culpabilitat volém prescindir-ne, siguent com és el sufragi universal una mentida; i a Girona, sobretot des de que en les eleccions hi intervenen els maurins, l'expressió, més que res, d'un repugnant mercat de vots en el que guanya el candidat que gasa més diners.

La principal culpa la tenen els qui van en candidatura i no tenen aptituds per el càrrec, car la condició essencial que ha de tenir un home és la que condensava, no recordém quins dels set savis de Grecia, en la frase «Coneix-te a tu mateix».

Si sapiguessin auto-inspeccionar-se i reflexionessin sobre els punts que calsen, haurien d'esser molt curts de gamburgs, si no descobrien la llur aptitud o ineptitud per a conceller de la ciutat. Però ¡misèria humana! ¡sempre veíem en aquest món que les coses se tergiversen! i aixís, en nostre cas, observem continuament que els qui més aptituds tindrien se resisteixen a anar al sacrifici, mentres que els qui sense lupa se veu que són ineptes, són els qui més afany tenen en sortir regidors i llencen les pessetes que és un gust per a la compra de vots. Però esdevé que, quan se troban en funcions, fan un trist paper, encara que en la irònica cinematografia política, passin com a «figuras de actualidad».

En les sessions de l'Ajuntament s'hi malaguanya un temps preciós. Seria edificant que tots els ciutadans hi assistissin. Llavors veurien quins són sos millors representants. Tot ciutadà que anhelí la millor defensa dels interessos comunals, hauria de fer-se una obligació la d'assistir cada divendres a la sessió, establint torn si la capacitat del local no permet a tothom disfrutar de l'espectacle.

Nosaltres volém contribuir a l'il·lustració del públic en aquest afer, remarquant en la present secció del periòdic, la manera exacta com se comporten nostres concellers. Perquè succeeix que de tot el que diuen, per més petita cosa que sigui, volen que consti en acta—el que és causa d'una bonica contribució puig que s'omplen inutilment molts folis del llibre d'actes, quiscún dels quals deu reintegrar-se amb una pesseta de timbre—i l'acta és sempre benévola per als regidors i en ella no hi apareixen les inconveniències, ni els papers ridículs, ni les tonte-

ries, ni els gestos, ni tota la salsa que amenitza l'acte, ni allò que descalifica u honora al qui intervé en els debats. Els dos diaris locals se concreten, també, no més, a donar compte dels acords i l'opinió pot anar enganyada.

Perxó nosaltres glosarem la tasca municipal, palesant l'actitud airosa o ridícula dels distints grups polítics i la actuació de cada regidor, alabant tot lo que s'ho mereixi i fustejant tot lo que s'aparti del interès de la ciutat i els principis de nostre idealitat.

Joventut Catòlica - Regionalista

El nostre Consiliari es mort

Mossen Joan Roquet el jove sacerdot infatigable, l'anima, l'iniciador de la «Joventut Catòlica Regionalista», es mort!

Amb ell, perdem el puntal més ferm, el fonament d'aquesta tot just naixenta «Joventut»

Ell fou qui va crear-la, qui concebí aquesta idea, qui va donar-li més tard estructura i forma; ell va ser qui va encaminar-la per viarans de triomf, i la fé que tenia en l'èxit el feia ser el més decidit i entusiasta dels seus membres.

Era jove, sentia amb gran impuls bategar en el seu cor dos nobles sentiments, dos intensos ideals, dos grans amors amb la plena convicció de que eren una bella esperança, i comprenia el hora que l'activitat del jove orientada als serveis de Déu i de la Patria era un poderós mitjà en miras a un pervindre consolador que forçosament debia produir fruits abundosos. Veia en nosaltres un horitzó seré, alora que il·luminat amb l'exelsa flama del amor a Déu i confortat amb el sagrat foc del amor a la Patria, i en aquest sentit fonamentava els nostres cors, aquells bells ideals, aquells nobilíssims amors, amb el zel del apòstol i amb l'afectuositat del mestre.

Per ço nosaltres, els joves, els que tant l'estimavem, els que tant poc temps havem pogut fruir dels seus consells i de les seves iniciatives; ja que no ha sigut possible seguir amb ell el camí que 'ns ensenyava, ja que Déu ha volgut premiar-li el bé qui havia sembrat sobre la terra, devem procurar realitzar l'obra que 'ns ha llegat, tenim obligació de ser-ne els continuadors, i com ell, imitant-lo en lo possible, sembrant per la terra aquelles belles doctrines.

Recordem-lo sempre, conservem un etern record de grauitut per el nostre mestre infiltrant en molts els sagrats ideals de Déu i Patria on que serà el mitjà per on els joves podrèm desentrotllar les nostres activitats i fer obra profitosa i essencialment pràctica.

Fent-ho aixís creiem, serà la millor ofrena que podem dedicar-li com a penyoira de grauitut i admiració.

¡Que Déu tingui al Cel a nostre estimat Consiliari Mossen Roquet!

JOSEP M.ª CRUAÑAS

* * *

Amb motiu de la mort del Consiliari de la Joventut, va esser convocada per son President una junta general al objecte d'acordar que lo devia fer-se davant d'una nova tant esglaiadora com inesperada.

Els nostres llegidors amb seguretat que ja coneixen els acords que 's prengueren.

Aquestos foren: el de assistir al acte de conduir les despulles a sa darrera estada, amb caràcter oficial i fer celebrar una missa amb comunió el dimars últim a l'Iglesia del Mercadal i hora de dos quarts de 8 del matí.

Fém remarcar aquets acords per a cridar l'atenció d'un diari local que no ha sigut prou verídic al insertar-los, camiant-nos el caràcter d'organitzadors

de la Comunió general per el de uns simples *assistents* a la mateixa.

Aquest acte se vegé extraordinàriament concorregut, siguent uns 60 joves, que oferiren la Comunió en sufragi del seu plorat amic i mestre.

* * *

Conmoveror fou l'acte del enterrament!

Congregats a dos quarts de 4 de la tarda del dimars al «Centre Catalanista» gran nombre de joves disposats a acompanyar al que fou Consiliari, fins al Cementiri, Mossen Salvador Riera (que va tenir la carriat d'encoratjar-nos desde'l primer moment) va pronunciar breus sentides paraules d'admiració a la memoria de Mossen Roquet, alentant-nos per a que seguissim amb el mateix entusiasme el camí tot just inicial, paraules que tots sentirem vivament i conmogueren els nostres cors.

A les quatre de la tarde tingué lloc l'acte del enterrament, assistint-hi la «Joventut» amb caràcter oficial i ee nombre de mes de quaranta, socis que seguíen al colxe mortuori en dos fileres i amb atxes enceses. Acompanyaren el cadavre hasta al Cementiri ont se despediren elevant al Cel una pregaria i refermant una vegada mes els propòsits d'esser uns fervents continuadors de la gran obra del malagüanyat Mossen Joan Roquet.

El Sr. Marqués de Camps va enviar un telegrama, confiant an el President de la «Joventut» Sr. Cruañas, la seva representació en l'enterro de Mn. Roquet.

* * *

Per a demà, diumenge, a les onze del matí, s'ha convocat als socis de la «Joventut Catòlica Regionalista» a junta general extraordinària que tindrà lloc al «Centre Catalanista» per a tractar d'assumptes d'importancia relacionats amb la mort del seu Consiliari Mossen Joan Roquet (q. a. c. s.)

CULTURA I ART

«Athenea» treballa activament en l'organització de la festa «Cap d'any dels artistes» i que serà sens dupte, un acon-teixement extraordinari dintre el moviment artístic de nostre ciutat.

Lo que mai havia pogut lograr-se, ço es, l'unió de tots els elements musicals gironins, es ja un fet, coloborant juntament a la Festa que el dia 17 celebrarà la primera entitat cultural.

Per altra part, els treballs rebuts per la Junta de «Athenea», passen d'una vintena entre quines firmes s'hi compten: Rusiñol, Ruyra, Llimona, Monegal, Palol, Quintana, Rahola, Corominas, Aguilar, Pla (J. i Ll.), Monsalvatje X., Pascual, Masó, Lluogueras, Ricart.....

La valúia dels artistes esmentats son una garantia de l'èxit que forçosament ha d' assolir la Festa, que esperem amb frissança i en la que tan d'interés hi tenen posats els elements intelctuals.

Les diferents parts del programa es desglosaran en concert i cant dirigit per els mestres Juncà i Mollera respectivament. A mes el notable pianista, nostre dilecte amic Sr. Vinyas de Sant Feliu farà honor a l'aconteixement, interpretant alguna obra, i en Josep M.ª Dalmáu, el nostre concitadà, fora facil anés inclós en el programa per a deleitarnos com ell sab fer-ho, amb les hermoses notes del seu violí.

Tan de bó que tots els optimismes que tenim per aquesta diada, siguin encara sobrepujats en be del nom de l'Art i de Girona!

* * *

En aquesta mateixa entitat, va donar-hi un concert de piano, el diumenge passat, el jove mestre en Francisco Casellas.

El programa era gros; un programa de gran concertista integrat per música de Beethoven, Chopin, Albeniz, Granados, Bach, Rachmaninoff i altres.

El mestre Casellas, deixeble den Granados, posseeix molta mecànica i agilitat, de manera que resol feliçment les dificultats de la partitura. En quan a sentiment en Casellas es jove encara i es clar que no dona tot el calor que s'ha de menester en l'interpretació dels diferents Mestres.

La sala d'«Athenea» estava plena de una distingida concurrencia que premia el treball del Sr. Casellas amb forts picaments de mans, als que hi unim els nostres.

* * *

Dintre pocs dias exposarà a Girona, una colecció de quadres al oli, dibuixos colorits i dibuixos al carbó, el jove artista tarrassenc, en J. Badrinas.

Tambè s'anuncia una exposició de quadres al oli, la major part d'ells de assumptos de Mallorca, originals del artista gironí Sr. Barráu de molt temps fora de nostra ciutat.

* * *

En l'«Exposició Luliana» instalada en l'Universitat de Barcelona, i en la que hi ha moltes i molt valioses edicions i exemplars de les obres del mes gran dels filòsops catalans, En Ramón Lull, s'hi va donar el passat diumenge una sessió dedicada als centres escolars i altres institucions de cultura.

El nostre amic, i catedràtic infatigable En Tomás Carreras i Artau, feu una disertació, brillantíssima com totes les seves, sobre el tema «Ramón Lull: l'home i la doctrina».

Sabuda es la gran competencia del jove professor, sobre la personalitat d'En Lull, per a que ens fem un elogi del seu treball. Sols lamentem que l'espai de que disposem no's permeti fer-la la resenya que 's mereix el seu discurs.

* * *

El divendres com estava anunciat, se celebrà el sopar-homenatge al escriptor empordanés i diputat de la Mancomunitat de Catalunya En Ventura Sabater. En el saló de descans del nostre primer Teatre se celebrà la festa. El nombre dels inscrits passava de 130, prova palesa de la simpatia que son entorn aplegava l'homenatge.

Donava goig veure acomplats en aquell lloc representacions de tots els estaments socials i polítics, que s'aplegaven amb fraternal alegría al entorn d'un home, que era en aquells instants el símbol de l'amistat i de les lletres catalanes.

El banquet fou servit amb molta cura per l'«Hotel del Centre».

A l' hora dels brindis parlaren: En Riera oferint l'homenatge; En Coromina de Banyoles; el Dr. Pi i l'Emili Dalmau de Bagur; En Llobet, arcaide de Girona; En Carles Rahola; En Frigola, iniciador del homenatge; En Linares de Palafrugell; En Martinez Pardo i en Sabater que llegí un hermós treball que repartí imprés an els seus amics, en delicada ofrena d'agraïment.

L'Associació de periodistes de Girona, regalà al senyor Sabater, un preciós pergami, primorosament dibuixat per nostre company En Narcís Masó.

Y en mig de la gaubansa de tothom, surava per l'ambient, l'esperit viu de Catalunya, que era l'únic que podia obrar el miracle, que era l'únic que podia glorificar l'obra d'un catalá que havia sapigut amarar-se dels caudals d'idealitat i d'amor que brollen abundosos del fons de la nostra ànima nacional.

* * *

Segons notícies se tracta de fundar a La Bisbal un Orfeó que serà dirigit per Mossen Godó.

GAZETILLA

A LA PREMPSA.—

En primer terme EL GIRONÉS se complau en oferir els seus millors afectes, a tots els companys de prempsa que sustenten la virtualitat d'uns mateixos ideals que nosaltres sustentem. La nostra salutació es també per tots els altres cofrades, especialment locals i de comarques germanes.

Si no podem sostenir amb tots ells corrents de franca cordialitat en lo que respecte al ordre públic, serà sempre salvaguardant els sagrats interessos del companyerisme en els altres terrenys de la vida.

D'ORTOGRAFIA.—

EL GIRONÉS, com a bon soldat del gran exercit de Catalunya, adopta sens vacilacions les Normes Ortogràfiques dictades per l'Institut d'Estudis Catalans, institució capdal del nostre moviment cultural.

Per raons d'ordre particular, respectarà emprò, l'ortografia d'aquells col·laboradors que expressament ho manifestin.

CAIXA D'ESTALVIS.—

Durant la darrera setmana la Sucursal d'aquesta Ciutat de la «Caixa de Pensions a la Vellesa i d'Estalvis» ha verificat les següents operacions.

Cobraments, 49.729'58

Pagos, . . . 31.807'05

Llibretes noves, 43.

PROMETATGE.—

Per a nostre volgut amic en Joaquim Saurina, actual mestre nacional d'Urús, ha sigut demanada la má de la senyoreta donya Maria del Carme Rius, mestressa nacional d'Urtg y Caixans.

Rebi per tal motiu nostra sincera enhorabona.

* * *

Es mereixedora d'elogi la conducta del Governador civil senyor Matheu, en la repressió del joc i derrerament la campanya empresa contra l'immoralitat que campa, denigrant el bon nom de Girona.

Les mides preses contra la prostitució tindran indubtablement la seva eficacia, si es que 's continua en el camí començat. Aixís ho esperem al veure la valenta actitud de l'autoritat governativa, que d'aquesta faisó, mereixerà l'aplaudiment de totes les persones decents.

ADVERTIMENTS.—

Les dificultats propies d'un primer número, porten inevitables mancaments. Aixís succeix en aquesta secció.

El nostre desig i els nostres propòsits d'oferir una excelent informació local i comarcal, ens serveixen de disculpa en el dia d'avui.

També lamentem no poguer usar l'hermosa capçalera que expofés ha dibuixat l'arquitecte inspiradíssim en Rafel Masó, que amb les seves obres fá tan d'honor a Girona.

A més podem anunciar que dintre poc publicarem uns articles sobre la Mancomunitat de Catalunya degus a la ploma del meritíssim escriptor catalá En Jaume Bofill Matas.

Aixís també en el número pròxim començarem la publicació de les «Petites maravelles gironines», visions característiques de la vida de nostra Ciutat, que varen mereixer tan d'elogis quan se publicaren en la malagünyada Revista d'Art; humor «Aigua-Forts» que fá uns quinze dies va despedir-se del públic, conservant fins al últim moment el seu peculiar bon humor.

GRAN FÀBRICA

d' Aiguardents,
Licors,
Aixarops,
Vermouth,
i vins selectes
de

JAUME REGÁS

Pont Major de Girona

Grans premis en les Exposicions universals de París (1878) i de Barcelona (1888)

SOMBRERERIAde **RAIMONDA CREUHET**

Rambla Llibertat-22 - (Sota les voltes)

Gran assortit de sombreros i gorres de totes classes.

Trajos per a nens**F. SOLÀ****Optic i Joier**

Rambla de la Llibertat, - 26

GIRONA

Corones dentals Audouard

de 24 Kts., fetes a mida i col·locades en dos hores, estalviant viatges i visites inútils.—De 20 a 30 pessetes.

Estudis i dictàmens raeiografics d'anomalies de la dentició en els infants i d'enfermetats dels ossos i demès desordres de les sinuositats vocals

PONTS - BRIDGES - INLAYS i treballs d'ora a preus convencionals.

St. Francisco 12-1er. -- GIRONA

Dalman Carles,
Plà i Cia.

Editors. -- GIRONA

Fabrica de Galletes i Biscuits

DE

SALVADOR PLAJA

Premis en les Exposicions Internacionals del Tibidabo i de Barcelona

Telèfon 204 - Figuerola 33.-GIRONA

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat
CENTRE ADMINISTRATIU
Representació d'Ajuntaments, fabricans i particulars.

(Unie despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

Representant en Barcelona i Madrid

Carrer de la Força, 8, 1er.-Girona
Telefon interurba núm. 40**ESMERAT SERVEI D' AUTOS**
I COTXES DE LLOGUER**J. PLÉ BOSCH Y Cia.**Ciudadans, 10 i Ronda Figuerola
Telèfon 221 Telèfon 236

Especialitat en carruatges per a empreses particulars i oficials, casaments, bateigs i enterraments, etc., etc.

Economia en els preus

GRAN ESTABLIMENT
de **MANUEL PUJADAS**

Antiga CASA BONET, fundada en 1840

Abeuradors 12 i 12

Rambla de la Llibertat, 39

GIRONA

Camiseria, Merceria, Perfumeria, Llenceria,
Optica de Precisió

Inmens assortit en Corbates, Teixits i genres de punt per a la temporada d'hivern
ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS

SABÓNS*Barangé*

BARCELONA,
GRANOLLERS, GIRONA

DISPONIBLE

IMPREMTA
I **LLIBRERIA****D. TORRES**

OBJECTES
D' ESCRITORI

GIRONA PL. CONSTITUCIO, 9

SASTRERIA SMARTde **J. Fernandez**

Ciudadans - 18

Tall inmillorable.
Les mes altes novitats
en tota temporada

Tipografía Masó

BALLESTERIES 33 i 35

Impresos d' art.
Treballs tipogràfics
de tota mena

Estanislau Aragó

Procurador dels Tribunals

Ciudadans -- 5. -- GIRONA

De 9 a 12 i de 6 a 9

Josep M.ª Riera y Pau

Metge Especialitzat en Malalties de

GOLA, NAS i ORELLES

Consulta de 9 a 12

NOU DEL TEATRE - 1 - 1er.
(cantonada a la plaça del Vi)

EL GIRONÉS

PERIÓDIC SETMANAL

POLÍTICA, LITERATURA, ART, CIENCIA, INFORMACIÓ LOCAL I COMARCAL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Girona trimestre	1'50 ptes.
A fòra	2'00 "
Numero solt	0'10 "